

Vraag en antwoord webinar 9 juni

Antwoorden van Richard Meersbergen naar aanleiding van het interview

Geef je ook een toelichting na een huurwisseling, m.a.w. is er continuïteit in kennis overdragen over goed gebruik van nieuwe techniek?

Ja, bij de sleuteluitreiking gebeurt dit.

Wie zijn de energiecoaches, vrijwilligers of speciaal opgeleide mensen?

De energiecoaches bij BrabantWonen vrijwilligers die hiervoor opgeleid zijn.

Wat gebeurt er als de bewoners (door besparende maatregelen) minder energie gaan gebruiken dan in het ontwerp is beraamd?

Dan zal de opwekking ook minder gaan leveren.

Vragen en antwoorden van de deelnemers naar aanleiding van het interview

Een vraagje, laatste tijd zijn veel gebouwen (met name) appartementencomplexen overgegaan op gesloten bodem energiesystemen, in plaats van open systemen. Maar velen vergeten dat erbij dit soort "collectieve" systemen

Collectieve gesloten systemen moeten inderdaad meten- en registreren. Ook als ze minder dan 70 kW zijn. Dit nemen wij altijd op in onze instemmingsbrief. En dit gaat niet via Provincie maar valt gewoon.

De opmerking werd gemaakt dat huurders van complex Zeewaarts geld terugkrijgen. Hij vraagt hoe het zit met de kopers.

Antwoord: Voor huurders geldt de regeling servicekosten. Uitgangspunt is dat bij huurders kapitaalslasten en onderhoud van de WKO in de huur zit en dus niet apart in rekening gebracht mag worden. Bij kopers is de servicekostenregeling niet van toepassing.

Vragen en antwoorden van de deelnemers naar aanleiding van de presentatie van Elsa Waljaard

Wordt dat in warmtewet 2.0 niet beter?

de vastrechtstarieven gaan niet drastisch omlaag volgens mij. ACM bepaalt wat realistisch is. Ik denk dat de ACM-tarieven best verdedigbaar zijn, maar probeer vooral duidelijk te maken dat ook de ontwikkelaar of corporatie zijn rol kan pakken om te zorgen dat zijn/haar doelgroep een betaalbare energierekening krijgt.

Antwoorden van Ivo Everts naar aanleiding van zijn presentatie

Kan een scan gedaan worden om de mogelijkheden van een WKO vooraf te bepalen?

Dat kan door een second opinion van het ontwerp te laten uitvoeren door het GPB.

Is de wko scan vooral voor open systemen?

Nee, ook een gesloten systeem kan een scan krijgen.

Wat is het verdienmodel van WKO-scan. Niets is gratis?

Bij een vervolg is de scan gratis. Is er geen vervolg dan betaalt de eindgebruiker in overleg een bijdrage.

Hoeveel appartementen worden met de wko van warmte en koude voorzien?

100 appartementen.

Wat is de pompcapaciteit in m³/uur van het systeem?

1E, 10 m³/h.

2 woontorens met gedeelde lussen 4 clusters; hoe weet je of er een doorpomp is?

Dit zie je aan de installatie, dit valt te achterhalen in het revisiepakket. Een doorpomper heeft maar 1 pomp.

Is het hier (ook) verstandig om in de zomer de koeling aan te laten staan terwijl je niet thuis bent?

In dit geval wel, er zijn geen kosten verbonden aan het afnemen van koude en is daarmee beter voor de energiebalans.

Wie koelt er dan extra? De bewoner of de beheerder die dat gaat doen?

De bewoner neemt uiteindelijk de koeling af, de beheerder stelt dit beschikbaar.

Hoe kun je hiermee de eindgebruiker betrekken en informeren?

De warmteleverancier Econic zal de bewoners hoer proactief over informeren. Binnenkort start hierover overleg.

Waar ontwerp je op? Die ene koude winter in de 10 of 20 jaar. Of het gemiddelde? Of iets er tussenin?

Het ontwerp start met de vraag te bepalen van het gebouw, en de te installeren afnemers.

Wanneer heet iets warmtepomp systeem en wanneer WKO (i.v.m. dit mono doorstroomsysteem)?

WKO is i.h.a. warmteopslag in de bodem, met vrij koelwater.

Met een warmtepomp maak je daar warm water van, bruikbaar voor CV en tap.

Wat kost een lidmaatschap voor een eindgebruiker?

250 euro per jaar

Om een koude overschot te voorkomen moet de gebruiker ook als hij op vakantie gaat de koeling aan laten. En als hij thuis is niet bezuinigen op koeling. Omdat dan de installatie in de winter efficiënter draait.

Eens. Veelal wordt voor koeling geen gebruiksafhankelijke kosten gerekend, maar uitsluitend vastrecht. Het heeft dan niet met kostenbesparing te maken maar vooral met gewinning van de gebruiker.

Antwoorden van Wietse van der Zanden naar aanleiding van zijn presentatie

TVW wel, maar niet in portefeuilles corporaties. Corporaties zijn geen energie-/warmtemaatschappijen.

Nee, dat klopt. "Schoenmaker blijf bij je leest" is ons devies. Woningcorporaties zijn geen netbeheerders; energiebedrijven/installateurs zijn geen comfortspecialisten. Ons inziens ontbreekt er vaak een (onafhankelijke) schakel, een vertaler, tussen corporaties, bewoners en warmteleveranciers. Daarnaast is het nodig dat er geïnvesteerd kan worden in duurzaamheid zonder dat dit direct financieel rendement op hoeft te leveren. De continuïteit van de deelnemende partijen mag dus niet direct afhankelijk zijn van het financiële rendement van het warmtenet. Wij zoeken naar oprechte en intrinsieke samenwerking, waarbij de partijen elkaars sterkten en zwakten her- en erkennen en zich kwetsbaar en transparant opstellen.

Welke gemeente is dat?

Oss.

Bron voor eigenaren is een gezamenlijk bezit als deel van de grond; boven de grond is individuele eigenaar de baas over.

Dit zal situatie- en systeemafhankelijk zijn. Als we de parallel trekken met drinkwater, riolering, elektriciteit en gas, dan is alles voor de woning- of gebouwaansluiting voor de warmteleverancier en alles achter de aansluiting voor de afnemer/huurder/gebruiker.

Dit verhaal gaat dus over een open systeem?

Het voorbeeld betreft een combinatie van systemen (warmtenet met open systeem, grote buffertanks en dry cooler). Het is inderdaad belangrijk om vooraf goed na te denken over de systeemconfiguratie en de consequenties daarvan. Er zijn vele configuraties mogelijk en bij allemaal zou vooraf goed nagedacht moeten worden over leveringsvoorwaarden, gebruikerswensen, verrekening modellen, die redelijk zijn en die passen bij de configuratie.

Ziet u een rol voor een energie coöperatie zonder winstoogmerk?

Dat zou een beetje in dezelfde lijn zijn als woningcorporaties. Het zou een van de mogelijkheden kunnen zijn om duurzaamheid en circulariteit betaalbaar en eerlijk te maken. Essentieel is denk ik wie het initiatief neemt en met welke intenties. Als een groep burgers/bewoners het initiatief neemt zou dit prima kunnen werken. Als het initiatief vanuit de markt komt is de vraag of er dan nog financiële belangen zijn (rendementseisen om terug te verdienen bijvoorbeeld).

Een vraag die ik vraag krijg is wat WKO's voor gevolgen hebben voor het ecologisch systeem in de bodem?

Goede vraag. Dat is volgens mij niet helemaal duidelijk. Het antwoord wat wij op deze vraag kregen van omgevingsdienst/provincie was als volgt: om vergunning te kunnen krijgen is

sowieso een effectenstudie verplicht voor grotere systemen. Het beleid is er nu op gericht dat het huidige evenwicht niet verstoord mag worden. Daarom ook energiebalans, thermische balans en waterbalans. Netto blijven temperatuur, energiepotentieel en waterhoeveelheid gelijk (bij een goed en goed beheerd systeem). Daarnaast zijn er bijvoorbeeld temperatuurgrenzen gedefinieerd (maximaal 25°C de bodem in), waarbij microbiologische groei nog net niet bevorderd wordt. Voor zover we nu weten wordt het natuurlijke evenwicht dus niet verstoord als iedereen zich aan de regels houdt.

Kunnen woningcorporaties ook onderdeel worden van een coöperatief eigendom van de WKO? En daarbij hun huurders (deels) mandateren?

Eerlijk gezegd weet ik niet wat woningcorporaties wel of niet mogen. Ik denk dat dit iets is om over na te denken voor de overheid en de sociale partners. Het lijkt me wel vreemde situaties opleveren als huurders, die in basis niet financieel en inhoudelijk verantwoordelijk zijn voor een warmtenet, wel een mandaat zouden krijgen. Wel denk ik dat het mogelijk moet zijn om inspraak te hebben via een huurdersvereniging. Woningcorporaties zouden de bewonersverenigingen/huurdersverenigingen vaak eerder en beter kunnen betrekken in keuzen m.b.t. duurzaamheid. Transparantie is erg belangrijk.

Het warmtenet kan niet overal, in veengrond zit te veel risico op breuk en leveringsverstoring.

Mij lijkt dat een warmtenet op zich overal mogelijk is waar ook drinkwater en riolering mogelijk is. Het net kan dus wel. Een bodemenergie- systeem kan niet overal. Daartoe dient ook de effectenstudie voor grotere systemen, op basis waarvan wel of geen vergunning voor een bodemenergiesysteem verstrekt wordt. Een warmte-/koudenet is echter ook heel goed mogelijk met andere opweksystemen, dus zonder bodemenergie.

Maar een appartementencomplex met eigenaren van de grond en allemaal aparte WP-en Dit is een van de mogelijke configuraties. Er zijn vele configuraties mogelijk en bij allemaal zou vooraf goed nagedacht moeten worden over leveringsvoorwaarden, gebruikerswensen, verrekening modellen, die redelijk zijn en die passen bij de configuratie. Voor iedere situatie is een passende configuratie te vinden.

Dienen toch een beheerder te zoeken na de oplevering?

Ons inziens ontbreekt er vaak een (onafhankelijke) schakel, een vertaler, tussen corporaties, bewoners en warmteleveranciers. Die schakel is inderdaad wel noodzakelijk denken wij. Waarschijnlijk gaat het erom op basis waarvan een beheerder gekozen wordt: is dat op basis van technische kennis of op basis van andere vaardigheden? Wij denken dat de niet-technische vaardigheden minstens net zo belangrijk zijn. Ook zien wij vaak samenwerking tussen meerdere partijen beter werken dan een partij die zogenaamd alles kan.

Zie o.a. rapport 3-4 van "Meer met bodemenergie" op <https://soilpedia.nl/>
Goede tip!

Nu begrijp ik dat de bronleverancier voor de oplevering de meetinstrumenten ontmanteld heeft en meegenomen terwijl de bewoners al de facturen hadden betaald van het complex Wat hier precies bedoeld wordt weet ik niet. Daar zouden we dan een keer in detail naar kunnen kijken. Wat wel herkenbaar is, is dat de oplevering (een juridisch moment) niet goed

geregeld is. In dit geval lijkt het erop dat er een systeem gerealiseerd is, zonder helder plan voor de gebruiksfase. Het is van belang dat goed nagedacht wordt over alle overdrachtsmomenten (communicatie, commissioning, controle, optimalisatie-/servicetermijn) en over de gebruiksfase (wie beheert? Wat bakenen we hoe af? Hoe gaan we verrekenen? Gebruikerswensen/ resultaatvoorstelling? Etc.).